

मालिका गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८३

प्रस्तावना:

मालिका गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३।८४ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने, जरिवाना लगाउने तथा संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनिय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम मालिका गाउँपालिकाको गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐन को नाम “ मालिका गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०८३ ” रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०८३ श्रावण १ देखि मालिका गाउँपालिका, गुल्मीको क्षेत्रमा लागु हुने छ ।
२. **सम्पत्ति कर:** मालिका गाउँपालिकाका क्षेत्र भित्र अनुसूची (१) बमोजिम सम्पत्ति कर लगाईने छ ।
३. **भूमी कर(मालपोत);** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अनुसूची २ बमोजिम भूमीकर(मालपोत) लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।
४. **घर बहाल कर:** मालिका गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर , पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर , जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिईएकोमा अनुसूची (३) बमोजिम वहाल कर लगाईने छ ।
५. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवामा पुँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाईने छ र असुल उपर गरिने छ ।
६. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची (५) बमोजिम सवारी साधन कर लगाईने छ र असुल उपर गरिने छ । तर प्रदेश कानून स्विकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
७. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (६) बमोजिम विज्ञापन कर लगाईने र असूल उपर गरिने छ । तर प्रदेश कानून स्विकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुने छ ।
८. **मनोरञ्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची (७) बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ । तर प्रदेश कानून स्विकृत भई अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुने छ ।
९. **वहाल विटौरी कर:** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेको अनुसूची (८)मा उल्लेख भए अनुसार हाटबजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यवस्था अनुसार वहाल विटौरी शुल्क लगाईने र असूल उपर गरिने छ ।
१०. **पार्किङ्ग शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै क्षेत्र भित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्कीङ्ग सुविधा उपलब्ध गाराए वापत अनुसूची (९) बमोजिम पार्किङ्ग शुल्क लगाईने र असूल-उपर गरिने छ ।

११. सेवा शुल्क तथा दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, सञ्चालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची १० मा उल्लेखित स्थानिय पुर्वाधार र उपलब्ध गाराईएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भएअनुसार शुल्क लगाईने र असुल-उपर गरिने छ ।
१२. जडिबुटि, कवाडि र जिवजन्तु कर: गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले उन, खोटो, वन-रस, जडिबुटी, कवाडि माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारीएका जीवजन्तुको हाड, सिङ्ग, प्वाख, छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूची (११) बमोजिमको कर लगाईने र असुल-उपर गरिने छ ।
१३. ट्रेकिङ(Trekking), कायकिङ(kayaking), क्यानोईङ(Canyoing), बज्जिजम्पिङ(Bunji Jumping), जिप फ्लायर(zip flyer) र र्याफ्टिङ(Rafting) शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने ट्रेकिङ(Trekking), कायकिङ(Kayaking), क्यानोईङ(Canyoing), बज्जि जम्पिङ (Bunji jumping), जिपफ्लायर(zip flyer) र र्याफ्टिङ(Rafting) सेवा मा अनुसूची (१२) बमोजिम कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ । तर प्रदेश कानून स्विकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुने छ ।
१४. कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्था हरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन । तर एकल महिलाको नाममा सञ्चालीत व्यवसाय करमा ७५ % छुट दिईने छ । गाउँपालिकाको नीति बमोजिम व्यवसायिक ऋणका लागि ब्याज अनुदान कार्यक्रमको लागि सम्पत्ति मुल्याङ्कनको कर तथा सिफारिस दस्तुरमा कर छुट दिईनेछ ।
१५. कर तथा शुल्क सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके बमोजिम हुने छ ।

अनुसूची १; सम्पत्ति कर: गाउँपालिकाले सम्पत्ति कर सम्बन्धी कार्यविधि बनाई असुल गर्नेछ ।

अनुसूची २; भूमिकर (मालपोत कर)

मालपोत तथा भूमिकर					
पाखो जमिन					
	अबल	दोएम	सिम	चाहार	जम्मा
१० रोपनी सम्म					५
१०-२० सम्म प्रतिरोपनि रु.	२	१.५	१.२५	१	
२०-४० सम्म प्रतिरोपनि रु.	३	२.५	२.२५	२	
४० देखी माथि प्रतिरोपनी रु.	४	३.५	३.२५	३	
खेत					
	अबल	दोएम	सिम	चाहर	जम्मा
१० रोपनि सम्म					१०
१०-२० सम्म प्रतिरोपनी रु.	२	१.७५	१.५	१.२५	
२०-४० सम्म प्रतिरोपनी रु.	५	४	३.७५	३.५	
४० देखी माथि प्रतिरोपनी रु.	६	५	४	३.७५	

अनुसूची३; घर वहाल कर

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र घर,भवन,पसल ,ग्यारेज ,गोदाम ,जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक रुपमा वहाल लगाएवापत १० प्रतिशत वहाल कर लगाइने छ । १ वर्षसम्म वहाल कर नबुझाएमा २% जरिवाना, २-५ वर्षसम्म कर नबुझाएमा ५% र ५ वर्षमाथी कर नबुझाएमा १०% जरिवाना रकम लाग्नेछ ।

अनुसूची४; व्यवसाय कर;

क्र.सं	व्यवसाय कर		
१	मदिरा पसल	थोक	५०००
		खुद्रा	२५००
२	सुनचाँदि पसल		३०००
३	औषधी पसल	थोक	१००००
		खुद्रा	३०००
४	माछा मासु बिक्रि पसल		१५००
५	आयुर्वेदिक औषधी पसल		२०००
६	एगोभेट पसल		२०००
७	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल		२०००
८	कस्मेटिक पसल		१५००
९	कपडा पसल		२५००
१०	मोटरबाईक मर्मत पसल		१५००
११	प्लाई तथा सिसा पसल		२५००
१२	अस्पताल		५०००
१३	कपडा तथा जुता ब्याग पसल		३०००
१४	ईलेक्ट्रोनिक पसल(मोवाईल,घडी अडियो भिडियो)		२०००
१५	हार्डवेयर		५०००
१६	फर्निचर		३०००
१७	कपडा सिलाई कटाई		१०००
१८	पशु आहार बिक्री केन्द्र		१०००
१९	किराना पसल	थोक	२५००
		खुद्रा	१५००
२०	फलफुल तरकारी पसल		५००
२१	भाडा पसल		२०००

२२	विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यावसाय सेवा		५०००
२३	निर्माण व्यवसायी		५०००
२४	यस वर्गिकरणमा नपरेकाहरुमा		५००
२५	कुटानी-पिटानी प्रति हर्स-पावर		१००
२६	क्रसर कंक्रीट ईटा उद्योग		५०००
२७	ढाकाटोपी उद्योग		१०००
२८	सुर्ति जन्य उद्योग		५०००
	सुर्ति जन्य व्यवसाय		३०००
२९	होटल लज रेष्टुरेण्ट	लज	३०००
		चिया नास्ता पसल	१०००
		खाना, खाजा र नास्ता पसल (मदिरा समेत)	२०००
३०	फोटो स्टुडियो		१०००
३१	वित्तिय	वाणिज्य वैक प्रतिशाखा	२०,०००
		विकास बैक प्रतिशाखा	१५,०००
		फाईनान्स कम्पनी शाखा कार्यालय	१००००
		वित्तिय ऋण सहकारी संस्था	४०००
		मनिट्रान्सफर	२०००
		बिमा कम्पनी	५०००
		लघुवित्त	५०००
		शाखारहित वित्तिय संस्था	३०००
			५०००
३२	एफ् एम् रेडियो		१०००
३३	हेयर कटिङ्ग		१०००
३४	पोलिट्रु फर्म		३०००
३५	ग्रील उद्योग	वार्षिक	४०००
३६	घुम्ती व्यापार	प्रतिपटक	५००
		सामान्य (प्रतिपटक)	१५०
३७	भोले व्यापारी	सूनचाँदी कारोवार(वार्षिक)रु.	२०००
		जडिबुटी कारोवार(वार्षिक)	१०००
			३०००

३८	ईन्टरनेट प्रदायक संस्था		२०००
३९	खोटो संकलन		५०००
४०	शिक्षा सेवा निजी		२०००
४१	दुग्ध डेरी		३०००
४२	होम स्टे		१०००
४३	कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म		५००
४४	कृषक तथा पशु समुह		१००००
४५	मदिरा उद्योग		५०००
४६	प्रयोगशाला सहितको क्लिनिक	१५०००	१५०००
४७	पेट्रोलपम्प		३०००
४८	स्वास्थ्य क्लिनिक		३०००
४९	प्रयोगशाला सेवा (स्वास्थ्य)	३०००	३०००
५०	कम्प्युटर इन्स्टिच्युट	३०००	३०००
५१	विद्यालय सञ्चालन कक्षा वृद्धि (सरकारी)	५०००	५०००
५२	विद्यालय सञ्चालन कक्षा वृद्धि (निजी)	१०००	१०००
५३	कवाडी सामान	५०००	५०००
५४	सहकारी संस्था	३०००	३०००
५५	चाउमिन तथा वेकरी उद्योग	१५०००	१५०००
५६	निर्माण व्यवसाय नामसारी शुल्क	१५०००	१५०००
५७	निर्माण व्यवसाय ठाउँसारी गरि आगमन	-	२००००
५८	निर्माण व्यवसाय ठाउँसारी गरि जाने		५,०००
५९	क्याटरिङ्ग		२५००
६०	पूजा सामाग्री		४०००
६१	मिष्ठान्न भण्डार		५०००
६३	फर्निचर सोरुम		६०००
६४	टेलर्स (काचोकपडा सहित)		

नोट: माथि उल्लेखित व्यवसायमा मुल्य अभिवृद्धि कर (भ्याट) मा दर्ता भएका व्यवसाय (क) श्रेणि र स्थायी लेखा नम्बर (पान) मा दर्ता भएका व्यवसाय (ख) श्रेणीमा विभाजन गरिएको छ । स्थायी लेखा नम्बर (पान)मा दर्ता

नभएका व्यवसायी हरुलाई दर्ता गर्न प्रोत्साहित गरिने छ । स्थायी लेखा नम्बर(पान) मा दर्ता नभएका व्यवसायलाई दर्ता गर्दा (ख) श्रेणी अन्तर्गत कर लाग्दैन छ । साथै भोले व्यापारिलाई रसिद नकाटि कारोवार गरेमा रु. ५०० (पाँच सय सम्म) प्रतिपटक जरिवाना लगाईने छ । घुम्टि व्यापारि लाई रसिद नकाटि कारोवार गरेमा नियमित दस्तुरको अतिरिक्त थप रु. २००० जरिवाना लगाईनेछ ।

अनुसूची ५; सवारी साधन कर; प्रदेश आर्थिक ऐनले तोकिए बमोजिम लगाईने छ ।

अनुसूची ६; बिज्ञापन कर

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८२।८३ को दर रु.	आ.व. २०८३।८४ को दर रु.	कैफियत
१	होर्डिङ्गबोर्ड प्रति वर्गफिट	१००	१००	

अनुसूची ७ ; मनोरञ्जन कर

क्र.सं.	मनोरञ्जन साधन	आ.व. ०८२।८३ को दर रु.	आ.व.०८३।८४ को दर रु.	कैफियत
१	सिनेमा हल, भिडियो हल, सांस्कृतिक प्रदर्शन स्थल, थिएटर, संगित तथा मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थलको प्रवेश शुल्क (प्रति व्यक्ति)	२	२	
२	जादु,सर्कस,चटक,आदिमा प्रतिदिन	५००	५००	
३	व्यवसायीक भिडियो कर	२५०	२५०	
४	चलचित्र, भिडियो	१०००	१०००	
५	संस्कृतिक कार्यक्रम, मनोज्ञन स्थल उपलब्ध गराएकोमा प्रतिदिन	१०००	१०००	

अनुसूची ८; बहाल विटौरी कर

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०८२।८३ को दर रु.	आ.व.०८३।८४ को दर रु.	कैफियत
१	हल भाडा	१००० प्रतिदिन	१५०० प्रतिदिन	
२	कुसी भाडा	५ प्रतिदिन प्रतिगोटा	१० प्रतिदिन प्रतिगोटा	
३	प्रोजेक्टर भाडा	५०० प्रतिदिन	१००० प्रतिदिन	

अनुसूची ९; पार्किङ्ग शुल्क

अनुसूची १०; सेवा शुल्क तथा दस्तुर

व्यवसाय सूचिकृत:

क्र.सं.	कारोवार	दस्तुर रु.	
१	सबै प्रकारको खरिद सम्बन्धी कारोवारमा (निर्माण र परामर्श सेवा बाहेक)	३००	

निर्माण व्यवसाय सूचिकृत:

क्र.सं.	निर्माण व्यवसायी सूचिकृत कर	आ.व.०८२।८३को दर रु.	आ.व.०८३।८४ को दर रु.	कैफियत
१	“क” वर्ग	२५,०००	२५,०००	
२	“ख” वर्ग	२०,०००	२०,०००	
३	“ग” वर्ग	१५,०००	१५,०००	
४	“घ” वर्ग	१०,०००	५,०००	
५	परामर्शदाता सूचिकृत			
	सबै	५०००	५०००	

“घ” वर्गको ईजाजतपत्रको लागि रु.२५,०००।- लाग्ने छ र नवीकरण गर्नको लागि रु. १०,०००।- लाग्ने छ। साथै प्रत्येक वर्ष व्यवसाय कर बुझाएपछी मात्र नविकरण गरिनेछ । गाउँपालिकामा दर्ता कायम रहेका निर्माण व्यवसायले आर्थिक वर्षमा व्यवसाय कर तथा नविकरण शुल्क बुझाई ईजाजतपत्र नविकरण गरेपश्चात सो आर्थिक वर्षमा पून सूचिकृत हुनु पर्ने छैन ।

नक्सापास दस्तुर:

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	घर नक्शा		
१.१	नक्शा प्रमाणित दस्तुर	५००।-	
१.२	नक्शा पास फाराम (किताब)	५००।-	
१.३.१.१	अ) आर.सी.सी. फ्रेम स्टक्चर तर्फ		
	क) आर सी.सी.छाना जमिन तला र प्रथम तला सम्म	५।-	
	ख) आर सी.सी. छाना दोस्रो,तेस्रो र चौथो तला सम्म	४।-	
	ग) आर सी.सी. छाना चौथो तला भन्दा माथि	८।-	
१.३.१.२	आ) लोडबेरिङ स्टक्चर तर्फ(सिमेन्ट जोडाईमा ईटा र ढुङ्गाको गारो)		
	क) आर सी.सी.छाना जमिन तला	३।-	
	ख) आर सी .सी छाना प्रथम तला र दोस्रो तला	४।-	
	ग) जस्ता छाना अन्य जमिन तला,प्रथम तला र दोस्रो तला सम्म	२।-	
	घ) सिमेन्ट ब्लक ५ इच्ची गारो जस्ता छाना,अस्थायी टहरो गोदाम आदि	१-	
१.३.१.३	इ) लोडबेरिङ स्टक्चर तर्फ (माटोको जिडाईमा ईट्टा र ढुङ्गाको गारो)		
	क) आर सी.सी. छाना जमिन तला भई प्रथम तलामा जस्ता छाना भएको	१।-	
	ख) जस्ता छाना जमिन तला र प्रथम तलासम्म	१।-	
	ग) जस्ता छाना मात्र लगाएको अवस्थामा ।	१।-	

१.३.२	ग्रामिण बजारतर्फ		
१.३.२.१	अ) आर सी.सी.फ्रेम स्टकचर तर्फ		
	क) आर सी.सी.छाना जमिन तला र प्रथम तलासम्म	२ ।-	
	ख) आर सी.सी. छाना दोस्रो ,तेस्रो र चौथो तलासम्म	३ ।-	
	ग) आर सी.सी. छाना चौथो तला भन्दा माथि	४ ।-	
	आ) लोडबेरिङ स्टकचर तर्फ(सिमेन्ट जोडाईमा ईट्टा र ढुङ्गाको गारो)		
१.३.२.२	क) आर सी.सी. छाना जमिन तला	१ ।-	
	ख) आर सी.सी. छाना प्रथम तला र दोस्रो तला	२ ।-	
	ग) जस्ता छाना अन्य जमिन तला,प्रथम तला र दोस्रो तलासम्म	१ ।-	
	घ) सिमेन्ट ब्लक ५ इन्च गारो जस्ता छाना,अस्थायी टहरो गोदाम आदि	१ ।-	
१.३.२.३	इ) लोडबोरिङ स्टकचर तर्फ (माटोको जोडाईमा ढुङ्गाको गारो)		
	क) आर सी.सी. छाना जमिन तला भई प्रथम तलामा जस्ता छाना भएको	१ ।-	
	ख) जस्ता छाना जमिन तला र प्रथम तला सम्म	१ ।-	
	ग) जस्ता छाना मात्र लगाएको अवस्थामा	१ ।-	
१.३.३	ग्रामिण आवासिय क्षेत्र तर्फ		
१.३.३.१	अ) आर सी.सी. फ्रेम स्टकचर तर्फ		
	क) आर सी.सी. छाना जमिन तला र प्रथम तला सम्म	१ ।-	
	ख) आर सी.सी.छाना दोस्रो,तेस्रो र चौथो तला सम्म	२ ।-	
	ग) आर सी.सी.छाना चौथो तला भन्दा माथि	२ ।-	
१.३.३.२	आ) लोडबेरिङ स्टकचरतर्फ (सिमेन्ट जोडाईमा ईट्टा र ढुङ्गाको गारो)		
	क) आर सी.सी. छाना जमिन तला	१ ।-	
	ख) आर सी.सी.छाना प्रथम तला र दोस्रो तला	२ ।-	
	ग) जस्ता छाना अन्य जमिन तला,प्रथम तला र दोस्रो तला सम्म	१ ।-	
	घ) सिमेन्ट ब्लक ५ इन्ची गारो जस्ता छाना,अस्थायी टहरो गोदामआदि	१ ।-	
१.३.३.३	ई) लोड बेरिङ स्टकचर तर्फ (माटोको जोडाईमा ईट्टा र ढुङ्गाको गारो)		
	क) आर सि सि छाना जमिन तला भई प्रथम तलामा जस्ता छाना भएको	१ ।-	
	ख) जस्ता छाना जमिन तला र प्रथम तला सम्म	१ ।-	
	ग) जस्ता छाना मात्र लगाएको अवस्थामा	१ ।-	
१.३.४	कृषि प्रयोजन तर्फ		

१.३.४.१	अ) पशु तथा पंक्षीको खोर गोठ निर्माण तर्फ		
	क) आर सी सी स्टक्चर जमिनतला	१।५०	
	ख) आर सी सी स्टक्टर प्रथमतला र सो भन्दा माथी	२।-	
	ग) लोड बेरिङ्ग जस्ताछाना जमिनतला	१।-	
	घ) लोड बेरिङ्ग जस्ताछाना प्रथमतला र सो भन्दा माथी	१।५०	
	ड) साधारण घरको छाना	०।५०	
१.३.५	सार्वजनिक संघ संस्था तर्फ		
	क) सरकारी कार्यालय र सरकारी स्तरका शैक्षिक संस्था (व्यापारिक प्रयोजन बाहेक)		स्विकृत लिनुपर्ने
	ख) सार्वजनिक मठमन्दिर, गुम्बा, मस्जिद, चर्च, पार्टीपौवा,		स्विकृत लिनुपर्ने
१.३.६	कम्पाउन्ड वाल तर्फ (रनिङ्ग फिटमा)	१।-	
१.३.७	नक्सापास तर्फ सेवाशुल्क	५००।-	
१.४	नक्सा नक्कल दस्तुर (र प्रमाणपत्र समेत)	७००।-	
१.५	नक्सापास प्रमाणपत्र मात्र नक्कल दस्तुर	५००।-	
१.६	नक्सा तर्फको घर नक्सा नामसारी दस्तुर		
	क) अंशबन्डा बाट पारिवारीक नामसारी	५००।-	
	ख) अन्य राजिनामा बाट नामसारी	८००।-	
१.७	नक्सापास जरिवाना	५००।-	
१.८	२०७९ साउन १ गते अघि निर्मित घर, भवन तथा संरचनाहरूको नक्सा प्रमाणीत गर्ने कार्यमा माथी उल्लेखित बर्गिकरण अनुसार छुट्याई अभिलेखिकरणको लागि तोकिएको दस्तुरमा आर्थिक वर्ष ०८०।०८१ सम्मको लागिमात्र हुने गरी ५० प्रतिशत छुट दिईनेछ ।		
१.९	माथी उल्लेखित क्षेत्रमा व्यापारीक प्रयोजनका लागि बनाईएको भवनको लागि थप रु. ०.५० प्रति स्क्वायर(square foot) फुटको दर ले थप दस्तुर लगाईने छ ।		
१.१०	आवासीय घर भन्दा बाहिर सोहि कित्तामा भान्साघर वा यस्तै प्रकृतिका १३० वर्गफिट सम्मका जस्ताले छाएको १ तले संरचनाको लागि एकमुष्ट रु. २५० थप दस्तुर लगाईने छ ।		
१.११	आवासिय भवन लाई व्यवसायिक भवनमा परिवर्तन गर्नका लागि प्रति स्क्वायरफिट रु. १ थप दस्तुर लगाउने, सोको लागि आवश्यक सेटव्याक अनिवार्यरूपमा पुगेको हुनुपर्नेछ ।		

१.१२	निर्माण भईसकेको भवनका संरचनामा परिवर्तन गर्नुपरेमा माथी उल्लेखित वर्गिकरण अनुसार पिलेन्थ एरियामा प्रतिस्वायरफिट को दर ले थप दस्तुर लगाउने		
१.१३	निर्माण भईसकेको भवनमा झ्याल ढोका गाह्रो जस्ता पिलन्थ एरियालाई फरक नपर्ने गरी गरिएको परिवर्तनका लागि एकमुष्ट रु १००० थप दस्तुर लगाउने		
१.१४	पास भएको नक्सा भन्दा संरचनामा फरक पार्नुपरेमा पिलन्थ एरिया बढेमा सोहि अनुसारको थप दस्तुर लाग्नेछ । तर पिलन्थ एरिया घटेमा पुरानो दस्तुर नै कायम रहनेछ ।		

व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण शुल्क:

क्र.सं.	विवरण	विस्तृत विवरण	दर	
१	नयाँ व्यवसाय दर्ता	१ लाख सम्मको पुँजी भएको	३००	
		१ लाख देखि ५ लाख सम्म पुँजी भएको	७००	
		५ लाख देखि २० लाख सम्म पुँजी भएको	१५००	
		२० लाख भन्दा माथि लाख सम्म पुँजी भएको	२५००	
		सहकारी सांस्था	२०००	
२	व्यवसाय नविकरण शुल्क	१ लाख सम्मको पुँजी भएको	१५०	
		१ लाख देखि ५ लाख सम्म पुँजी भएको	४००	
		५ लाख देखि २० लाख सम्म पुँजी भएको	८००	
		२० लाख भन्दा माथि पुँजी भएको	१५००	
		सहकारी संस्था	१५००	

नोट: रासायनिक मल को मात्र कारोवार गर्ने सहकारी संस्था लाई व्यवसाय कर तथा नविकरण शुल्क निशुल्क हुने छ ।

सिफारिस दस्तुर:

क्र.सं.	विवरण	बिस्तृत विवरण	दर
१	घर जग्गा नामसारी सिफारिस	५ रोपनीसम्म	१००
		६-१० रोपनीसम्म	१५०
		११-२० रोपनि सम्म	४००
		२१-४० रोपनी सम्म	१०००
		४१ भन्दा माथी	२०००

२	नागरिकता सिफारिस	बंशज र जन्म	२००
		अङ्कित	२०००
		प्रतिलिपि	२५०
३	घरकायम सिफारिस		२००
४	छात्रावृत्ति सिफारिस		२००
५	विपन्न असहाय विद्यार्थी छात्रावृत्ति सिफारिस		२००
६	अपाङ्गता भएको सिफारिस		५०
७	बसोवास सिफारिस		५००
८	विद्युत जडान सिफारिस (उद्योग)		१५००
९	विद्युत जडान सिफारिस (घर)		१००
१०	धारा जडान सिफारिस		१००
११	जिवित रहेको सिफारिस		५००
१२	दुबैनाम गरेको व्यक्ति एउटै हो भन्ने सिफारिस वा फरक जन्म मिति संशोधन सिफारिस		५००
१३	व्यवसाय बन्द सिफारिस		२००
१४	व्यवसाय सञ्चालन नभएको सिफारिस		२००
१५	कोर्ट फि मिनाहा सिफारिस		निःशुल्क
१६	नाबालक परिचयपत्र सिफारिस		निःशुल्क
१७	चौपाय सम्बन्धी सिफारिस		१००
१८	व्यवसाय दर्ता सिफारिस	प्यान	१०००
		भ्याट	१५००
१९	उद्योग ठाउँसारी सिफारिस		२०००
२०	व्यक्तिगत विवरण सिफारिस		२००
२१	जग्गा दर्ता सिफारिस		५००
२२	संरक्षक सिफारिस व्यक्तिगत		१००
२३	संरक्षक सिफारिस संस्थागत		१०००
२४	नेपाल सरकारको नाममा बाटो कायम सिफारिस		१०००
२५	कोठा खोल्नेकार्य रोहवरमा बस्ने सिफारिस		२००
२६	स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	निःशुल्क	निःशुल्क
२७	संस्था दर्ता सिफारिस	१०००	१०००
२८	अपुताली सिफारिस		२०००

२९	अन्य सिफारिस		२००
३०	अपाङ्ग सिफारिस दस्तुर (क र ख वर्ग)		निःशुल्क
३१	अपाङ्ग सिफारिस दस्तुर अन्य		५०
३२	मुचुल्का सिफारिस दस्तुर		२००(प्राकृतिक विपत्ति सम्बन्धी सिफारिस निःशुल्क हुने)
	प्रमाणित शुल्क तथा दस्तुर		
१	जग्गा धनी प्रमाण पूर्जा प्रतिलिपि	दैवी प्रकोप	निःशुल्क
		अन्य	५००
२	नाता प्रमाणित नेपालीमा		५००
३	नाता प्रमाणित अंग्रेजीमा		१०००
४	आर्थिक अवस्था बलियो र सम्पन्न प्रमाणित		२०००
५	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता प्रमाणित		२००
६	वार्षिक आमदानी प्रमाणित (प्रमाणित अंकको) प्रतिशतमा		०.१
७	सम्पत्ति मुल्याङ्कन मुल्याङ्कन रकम को प्रतिशतमा		०.०३
	चार किल्ला प्रमाणित	बैंक प्रयोजन, प्रतिरोपनी	१५०
		अन्य प्रयोजन, प्रतिरोपनी	५००
९	जन्म मिति प्रमाणित		२००
१०	घर बाटो प्रमाणित	भएको	५००
		नभएको	२००
११	विवाह प्रमाणित		५००
१२	कागज मन्जुरिमा प्रमाणित		२००
१३	हकवाला वाहकदार प्रमाणित		५००
१४	घर सम्पन्न प्रमाणित	पक्की	१०००
		कच्ची	५००
१५	अन्य प्रमाणित		२००
१६	नक्सापास निवेदन दस्तुर		१००

१७	न्यायिक समितिमा निवेदन दस्तुर		१०० (आर्थिक रुपमा विपन्न नागरिकको लागि निशुल्क)
१८	पञ्जिकरण शुल्क	दर्ता शुल्क	३५ दिन भित्र निःशुल्क, ६ महिना भित्र रु. १००, छ महिना पछि रु. २००
		प्रतिलिपि शुल्क	रु. ५००
		व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा नागरिक अभिलेख दर्ता किताब प्रणाली हेरेको दस्तुर	रु. २००
१९	उजुरिदर्ता तथा मुद्दा दस्तुर		१००
२०	नियुक्ति समर्थन/स्थानान्तरण/सरुवा सहमति		१०००
२१	सामुदायिक विद्यालय कक्षा सञ्चालन अनुमति	बाल कक्षा	१०००
		प्रा.वि.	१५००
		नि.मा.वि.	२०००
		मा.वि.	२५००
		उ.मा.वि.	३०००
		थप कक्षा सञ्चालन (प्रति कक्षा)	१०००
२२	मुहान दर्ता		१०००
२३	उपभोक्ता समिति दर्ता (सालबसाली निर्माण बाहेकका)		२००
२४	ओ.पि.डी. व्यवस्थापन शुल्क (स्वास्थ्य, पशु लगायतका सेवा)	नयाँ	२०
		पुरानो	१०
२५	गाउँपालिकाबाट पशु चौपाय निकासी शुल्क	भैसि/ राँगा	१०००
		गाई/ गोरु	१०००
		बोका/ बाख्रा	३००
		चोरी निकासी गरी पशु चौपाय निकासी गरेमा प्रत्येक पटकको लागि तोकिएको करको पाँच गुणा बढी जरिवाना रकम लाग्नेछ ।	

२६	प्यान कार्ड रजिष्ट्रेसन तथा प्रमाणपत्र दस्तुर	५००
२७	प्यान कार्ड बन्दबापतको शुल्क	३००

प्राकृतिक साधन स्रोत उपयोग कर:

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०८२।८३ को दर रु.	आ.व. २०८३।८४ को दर रु.	गाउँपालिका बाहिर निकासी दर रु.	कैफियत
१	गिट्टि ढुङ्गा प्रति टिप्पर	२०००	२२००	३०००	
२	गिट्टि ढुङ्गा प्रति ट्र्याक्टर	८००	१०००	१३००	
३	बालुवा प्रति टिप्पर	२०००	२२००	३०००	
४	बालुवा प्रति ट्र्याक्टर	८००	१०००	१३००	
५	कटिङ्ग ढुङ्गा प्रति टिप्पर	२०००	२०००	२५००	
६	कटिङ्ग ढुङ्गा प्रति ट्र्याक्टर	८००	८००	१५००	
७	छपनि सादा ढुङ्गा प्रति टिपर	१५००	१५००	२०००	
८	छपनि सादा ढुङ्गा प्रति ट्र्याक्टर	६००	६००	८००	
९	रातो माटो प्रति टिपर	१२००	१२००	१५००	
१०	रातोमाटो प्रति ट्र्याक्टर	५००	५००	१०००	
११	सल्लाको खोटो प्रति केजि	२	२	३	
१२	कु-काठ प्रति क्युफिट	३	३	६	
१३	सल्लाको काठ प्रति क्युफिट			८	
१४	अन्य काठ प्रति क्युफिट	-	-	६	

ढुङ्गा गिट्टि लगायत नदिजन्य पदार्थको अवैध चोरी निकासी गर्ने व्यक्ति, फर्म लाई देहाय बमोजिम जरिवाना सहित आवश्यक कारवाही गरिने छ ।

प्रति ट्र्याक्टर - रु. ८,०००

प्रति टिप्पर - रु. १०,०००

जे सि बि प्रयोग गरेमा रु. १५,०००

स्काभेटर प्रयोग गरेमा रु. २०,०००

चोरी काठको निकासी गरेमा (प्रथम पटकको लागि) रु. १०,०००

साथै दोस्रो पटक तेस्रो पटक चोरि निकासि गरेको पाईएमा जरिवाना रकम दोब्बर , तेब्बर हुँदै जाने छ ।

अनुसूची ११; जडिबुटि, कवाडी र जीवजन्तु कर

कुनै व्यक्ति वा संस्थाले उन, खोटो, जडिबुटी, वनकपास, कवाडि माल, र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीव जन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीव जन्तुको हाड, सिङ्ग, प्वाँख, छालाको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत कानून बमोजिम कर लगाईने वा असुल उपर गरिनेछ ।

क्र.सं.	विवरण	ईकाई	आ.व. २०८२।८३ को दर	आ.व. २०८३।८४ को दर	कैफियत
१	जडिबुटी	प्रति के जि (मुल्यको)	५ प्रतिशत	५ प्रतिशत	
२	बाँस	प्रति गोटा	रु. १	रु. १	
३	खालि सिसि वियर बोत्तल	प्रति गोटा	रु. १० पैसा	रु. १० पैसा	
४	मदिरा जन्य सिसि ५०० मिलि माथी	प्रति गोटा	१० पैसा	१० पैसा	
५	मदिरा जन्य सिसि ५००मिलि तलका	प्रति गोटा	१० पैसा	१० पैसा	
६	प्लास्टिक बोत्तल भाँडाकुँडा जुत्ताचप्पल लगायत	प्रति केजि	१० पैसा	१० पैसा	
७	५० केजि सम्मका प्लास्टिक बोरा	प्रति गोटा	५० पैसा	५० पैसा	
८	५० केजि सम्मका जुटका बोरा	प्रति गोटा	७५ पैसा	७५ पैसा	
९	१०० केजि सम्मका जुटका बोरा	प्रति गोटा	रु. १	रु. १	
१०	पुराना कागज अखवार	प्रति केजि	रु. १	रु. १	
११	अन्य कागज कार्टुन समेत	प्रति केजि	रु. २	रु. २	
१२	फलाम	प्रति के जि	रु. ३	रु. ३	
१३	अन्य धातु पित्तल तामा लगायत	प्रति के जि	रु. ५	रु. ५	
१४	थोत्रो मेसिनरी औजार	प्रति केजि	रु. ३	रु. ३	
१५	प्लास्टिक पाईप टुक्रा	प्रति केजि	रु. २	रु. २	
१६	पशुपक्षीको प्वाँख	प्रति के जि	रु. २	रु. २	
१७	मृत जीव जन्तुको हाड तथा छाला	प्रतिकेजि	रु. २.३०	२.३०	

अनुसूची १२; ट्रेकिङ (Trekking), कायोकिङ (Kayaking), क्यानोईङ (caynoing), बन्जिजम्पिङ (Bunji-jumping), जिपफ्लायर (Zipflyer) र र्याफ्टिङ (Rafting), शुल्क हाल उल्लेखित व्यवसाय सुरु नभएको हुँदा कर नलगाउने ।

अनुसूची १३ ; पर्यटन सेवा शुल्क:

क्र.सं.	विवरण	ईकाई	आ.व. २०८३/८४को दर रु.	कैफियत
	मालिका पिसपार्क			
१	प्रवेश शुल्क	प्रति पटक प्रति व्यक्ति	३०	विद्यार्थिका लागि रु. २०
२	पिक्निक स्टल प्रयोग शुल्क	प्रति पटक	८००	
३	सामग्री प्रयोग वापत	प्रति पटक	८००	सामग्री टुटफुट , चोरि तथा क्षति भएमा रु. १५०० जरिवाना लागाईने छ ।
४	दाउरा प्रयोग	प्रति भारी	५००	

आगामी आ.व. २०८३/८४ को लागि अनुमानित कर तथा गैर कर राजश्व रकम

क्र.सं.	राजश्वको क्षेत्र	आगामि आ.व. ०८३/८४ को अनुमानित कर तथा राजश्व	कैफियत
१	मालपोत कर	२५ लाख	
२	व्यवसाय कर	७५ लाख	
३	वहाल विटौरी कर	२० लाख	
४	सिफारिस तथा शुल्क	७५ लाख	
५	प्राकृतिक स्रोत (नदिजन्य लागायत)	१ करोड २५ लाख	
६	अन्य	५६ लाख २ हजार	
७	जम्मा	३ करोड ७६ लाख २ हजार	

नोट: आश्विन मसान्त भित्र नियमित दस्तुरमा व्यवसाय नविकरण गर्न सकिनेछ । आश्विन मसान्त पछि व्यवसाय नविकरण गर्नको लागि २०% जरिवाना सहित राजश्व बुझाउनु पर्नेछ, २ वर्ष भन्दा बढी कर नबुझाउने करदातालाई २५% र ५ वर्षभन्दा बढी कर नबुझाउने करदातालाई ५०% जरिवाना लाग्ने छ । तर यसअघि गाउँपालिकामा दर्ता भई हालसम्म नवीकरण गर्न छुटेका व्यवसायीलाई आ.व. २०८३/८४ को पुष मसान्तभित्र नवीकरण गर्न आएमा कूल जरिवाना रकमको ७५% रकम छुट हुने छ ।